

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. spalio 2 d. Nr. 21RE3-150(AG3-130/24-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Lino Dagio, Vaidos Paurienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui *L. R. (duomenys neskelbtini)*,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo *L. R. (duomenys neskelbtini)* skundą atsakovui Vilniaus miesto savivaldybės merui dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas *L. R. (duomenys neskelbtini)* (toliau – ir Pareiškėjas) Komisijos 2023 m. rugpjūčio 30 d. patikslintu skundu (toliau – ir skundas) prašo panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės mero 2023 m. liepos 14 d. administracinį sprendimą Nr. A51-118863/23(3.3.15.4E-AD24) „Dėl atsisakymo suteikti adresą ir nustatyti naudojimo būdą žemės sklypui (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*)“, pripažįstant jį neteisėtu bei nepagrįstu ir įpareigoti atsakovą Vilniaus miesto savivaldybės merą išnagrinėti Pareiškėjo *L. R. (duomenys neskelbtini)* 2022 m. vasario 8 d. prašymą „Dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo“ (toliau ir – Prašymas dėl naudojimo būdo nustatymo, b. l. 36-37)) su 2022-03-01 prašymo papildymu „Dėl 2022-02-08 prašymo dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo papildymo“ (toliau – Papildomas prašymas, b. l. 35) ir 2022-02-08 prašymą „Suteikti administracinę paslaugą“ (toliau ir – Prašymas dėl adreso suteikimo, b. l. 31-32) dėl adreso suteikimo žemės sklypui, kurio unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*, esančiam Vilniaus mieste.

Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko pavaduotojos, laikinai pavaduojančios pirmininką Eglės Bilevičiūtės, 2023 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu skundas nagrinėjimui ir sprendimo priėmimui perduotas Šiaulių apygardos skyriui.

Skunde nurodyta, jog 2022 m. vasario 8 d. Prašymu dėl naudojimo būdo nustatymo ir jo Papildomu prašymu buvo teikiamas prašymas suteikti administracinę paslaugą nustatant nekilnojamajam daiktui žemės sklypui, unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)* (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) naudojimo būdus - vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos ir komercinės paskirties teritorijos (toliau – Prašymas, b. l. 36-37). Kitu 2022 m. vasario 8 d. prašymu Prašymas dėl adreso buvo teikiamas prašymas suteikti administracinę paslaugą suteikiant nekilnojamajam daiktui žemės sklypui, unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)* (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) adresą (toliau – Prašymas suteikti administracinę paslaugą, b. l. 31-32).

Su Vilniaus miesto savivaldybės mero 2023 m. liepos 14 d. administracinį sprendimu Nr. A51-118863/23(3.3.15.4E-AD24) „Dėl atsisakymo suteikti adresą ir nustatyti naudojimo būdą žemės sklypui (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*)“ (toliau – Sprendimas), b. l. 20-25) Pareiškėjas

nesutinka ir nurodo teisinį reguliavimą, taikytiną ginčijamo Sprendimo nagrinėjimui (skundo 1-27 punktai).

Skunde taip pat pateikiama įvykių ir sprendimų priėmimo Lietuvos administracinių ginčų komisijoje, Vilniaus apygardos administraciniame teisme bei Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme chronologija ir sprendimų esmė, sprendžiant ginčus, kilusius tarp Pareiškėjo, Atsakovo, trečiojo asmens, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau ir – NŽT) (skundo 28-82 punktai).

Pareiškėjas teigia, jog Atsakovo atsisakymas tenkinti prašymą suteikti administracinę paslaugą nustatyti privalomus kadastro duomenis - nekilnojamojo turto adresą ir žemės sklypo naudojimosi būdą prieštarauja aukštesnės galios teisės normoms: Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalį, kai valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, toje apimtyje, kai tarnaudama žmonėms turi laikytis nustatytų įgaliojimų ir teisės aktų reglamentuojančių jų veiklą. Pažymi, kad vykdomoji institucija inter alia ir Atsakovas, turėdamas viešojo administravimo teises ir pareigas, neatliko jų tinkamai. Pažeidė Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatytus vietos savivaldos principus inter alia ir 4 punkte bei 6 punkte nurodytą pareigą, kad viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus ir jų sprendimai turi būti grindžiami įstatymais, Vyriausybės ir (arba) savivaldybės tarybos sprendimais.

Pareiškėjo teigimu, Atsakovas pažeidė Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte įtvirtintą įstatymo viršenybės principą, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Šiuo atveju Atsakovas pažeidė Pareiškėjo subjektines teises, kai galimai neįvykdė Teritorijų planavimo įstatymo (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas) 20 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatytą pareigą, kai, vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais, planuojamai statybai ir numatomai veiklai vykdyti privaloma nustatyti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo būdą, jis nustatomas žemės savininkų, valstybinės žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu Vyriausybės nustatyta tvarka mero sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu jis parengtas, įvertinus gautus visuomenės pasiūlymus ir atsižvelgus į gamtinį ir kultūrinį kraštovaizdį, viešąsias erdves ir jų poreikį, vykdomą ar suplanuotą vykdyti veiklą, esamą ar suplanuotą (suprojektuotą) inžinerinę ir (ar) socialinę infrastruktūrą.

Pažymi, kad prašymas nustatyti, žemės sklypo naudojimo būdą, jeigu jis nenustatytas, turi būti paskelbiamas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje ir Vilniaus miesto savivaldybės interneto svetainėje informuojant, kad 10 darbo dienų nuo prašymo paskelbimo dienos galima teikti pasiūlymus merui raštu ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo.

Atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. 44 Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties nustatymo ir keitimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Aprašas) naujos redakcijos I skyriaus 2 punkte nustatyta, kad šio aprašo 10 punkte nurodytu atveju žemės sklypo naudojimo būdas nustatomas, jeigu jis nenustatytas, savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas. Aprašo 10 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 24 straipsnio 1 dalyje (išskyrus valstybinės žemės sklypus, reikalingus karinei infrastruktūrai), Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (toliau – Saugomų teritorijų įstatymas) 31 straipsnio 48 dalyje nustatytais atvejais pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir (ar) būdas (būdai) keičiami, ar žemės sklypo naudojimo būdas nustatomas, jeigu jis nenustatytas, žemės savininkų, valstybinės

žemės patikėtinių ar įstatymų nustatytais atvejais kitų subjektų prašymu savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas.“ Tokiu būdu viename teisės akte nurodoma, kad žemės sklypo būdas, jeigu jis nenustatytas, nustatomas savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu šis parengtas, o kitame nurodoma, kad Vyriausybės nustatyta tvarka mero sprendimu pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą.

Teigia, jog ginčo nagrinėjime būtina nustatyti subjektą, kuris šiuo atveju turėjo priimti sprendimą.

Pareiškėjo manymu, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius neįvykdė savo pareigos 2012 m. vasario 6 d., kuomet priėmė įsakymą Nr. 30-262 „Dėl sklypo prie (*duomenys neskelbtini*) g. (*duomenys neskelbtini*) suprojektavimo ir plano tvirtinimo“, kai nenustatė žemės sklypo naudojimosi būdo ir pobūdžio. Tokią pareigą imperatyviai tuo metu nustatė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 spalio 3 d. nutarimu Nr. 1057 „Dėl Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo įgyvendinimo tvarkos ir sąlygų patvirtinimo“, patvirtinta Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo įgyvendinimo tvarka. Šios tvarkos redakcijos nuo 2007-09-12 iki 2013-12-31 106 punkte nustatyta, kai savivaldybės administracijos direktorius privalėjo patvirtinti detalųjį planą ar žemės sklypo planą, prilyginamą detaliojo teritorijų planavimo dokumentui, o taip pat pagal 106¹ punktą patvirtinti nekilnojamojo daikto (žemės sklypo) kadastro duomenų byloje esantį žemės sklypo planą, kuriame turi būti nurodyti šie kadastro duomenys: pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas, specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

Nurodo, jog ginčijame Sprendime nurodoma, kad „Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus 2022 m. kovo 23 d. raštas Nr. A51-23692/22(2.14.2.12E-ŽEM) „Dėl žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) naudojimo būdo nustatymo“ negali būti laikomas administraciniu sprendimu nei turinio, nei formos (pasirašančio subjekto) prasme. Tai yra tik informacinio pobūdžio pranešimas, kuriame buvo prašoma pateikti papildomą informaciją.“. Pirma – 2022 kovo 23 d. rašto iš vis nėra, o yra 2022 m. vasario 23 d. raštas Nr. A51-23692/22(2.14.2.12E-ŽEM). Antra - toks teiginys prieštarauja 2023 m. gegužės 31 d. Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimui administraciniame byloje Nr. eI3-1059-809/2023 ir 2022 m. birželio 16 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimui Nr. 19R-1297 byloje Nr. AG-279/07-2022, kuriuo buvo panaikintas ne 2022 m. vasario 23 d. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos sprendimas Nr. A51-23692/22(2.14.2.12E-ŽEM), o 2022 m. balandžio 11 d. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos sprendimas Nr. A51-47238/22(3.3.15.4EAD24) „Dėl žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) naudojimo būdo nustatymo“.

Teigia, jog ginčijame Sprendime Atsakovas pripažįstą faktinę aplinkybę, kad pagal Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrąjį planą, patvirtintą Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 2 d. sprendimu Nr. 1-972 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tvirtinimo“ (Teritorijų planavimo dokumento registracijos numeris – T00086338), ir jo sprendinius, žemės sklypas (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) patenka į funkcinės zonos numeris – TUP-2-13, kurioje vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos ir komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdai yra galimi. Tačiau pastebi, kad vien tik šios sąlygos nepakanka, kad būtų priimtas sprendimas tenkinti Pareiškėjo prašymą. Kokių teisės aktu grindžia Atsakovas tokį motyvą nenurodo.

Nesutinka ir su Atsakovo argumentu, kad Pareiškėjui priklausantis žemės sklypas patenka į valstybinio Pavilnių regioninio parko teritoriją. Pagal Pavilnių regioninio parko tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. D1-341 „Dėl Pavilnio regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“, šis žemės sklypas patenka į ekstensyvaus (palaikomojo) tvarkymo kraštovaizdžio zoną (GRe). Pagal Pavilnių regioninio parko ir jo zonų ribų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 518 „Dėl Pavilnių regioninio parko ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“, minėtas žemės sklypas patenka į rekreacinio prioriteto zoną. Atkreipia dėmesį, kad Atsakovas nenurodė, kaip ši faktinė aplinkybė

prieštarauja Pareiškėjo prašymui nustatyti norimus žemės sklypo būdus. Taip pat klaidingai nurodo prioriteto zoną, kaip - rekreacinio prioriteto zoną. Pažymėtina, kad nustatytas teritorijos indeksas – GRe yra viena iš Kitos paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonų, įvardintų kaip Gyvenamosios ir visuomeninės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos, tai yra kurioje numatyta galimybė gyvenamojo namo su priklausiniais statyba.

Pasak Pareiškėjo, Atsakovo nurodytas argumentas, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Saugomų teritorijų tipinio apsaugos reglamento patvirtinimo“ patvirtintas Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas nustato saugomų teritorijų tvarkymo planuose išskiriamų kraštovaizdžio tvarkymo zonų sistemą, nurodo šios teritorijos apsaugos naudojimo ir tvarkymo reikalavimus. Reglamento 26.1 papunktyje nurodyta, kad ekstensyvaus (palaikomojo) tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zonoje išlaikomas esamas užstatymo pobūdis, tradicinė kaimiška aplinka, propaguojama tradicinė gyvensena, kultūrinio kraštovaizdžio tvarkymo tradicijos, vykdomos priemonės (daugiausia renovacijos), padedančios gerinti poilsio sąlygas, kaimuose skatinama sodybas pertvarkyti į kaimo turizmo sodybas. Atkreipia dėmesį į tai, kad minima teritorija yra miesto gyvenamojo vietovė, o ne kaimo. Šis reglamento punktas taikytinas ne Vilniaus miestui, o Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esantiems kaimams, kurie patenka į Pavilnio regioninį parką. Tai prieštarauja nekilnojamojo kultūros paveldo – kultūros paveldo vietovei - (*duomenys neskelbtini*) vertingosioms savybėms.

Dėl Atsakovo argumento, kad klausimas dėl vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų naudojimo būdo nustatymo galėtų būti sprendžiamas tik tuo atveju, jeigu būtų pateikti dokumentai, įrodantys, kad žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) ribose yra esama ar buvusi sodyba, Pareiškėjas pažymi, kad administracinėje byloje Nr. eI3-1059-809/2023 buvo pateiktas ekspertės Vilniaus Gedimino technikos universiteto matininkė/geodezininkė (kvalifikacijos pažymėjimas išduotas 09-06-22 Nr. 2M-M-1602 galiojantis neterminuotai) prof., dr. Jūratės Sužiedelytės Visockienės 2021-04-19 ekspertizės aktas (toliau – Ekspertizės aktas, b. l. 26-30), kuriame nurodyta, kad atlikus archyvinės-kartografinės medžiagos – Vilniaus gubernijos 1883-1895 m. topografinio žemėlapio 1:21 000 masteliu (žemėlapio autorių teisių turėtojas: Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka) analizę, nustatyta, kad *L. R. (duomenys neskelbtini)* kadastriniu numeriu Nr. (*duomenys neskelbtini*) įregistruoto žemės sklypo, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., (*duomenys neskelbtini*) g. ribose buvo sodybos gyvenamasis pastatas. Ši faktinė aplinkybė buvo tiriama kaip įrodymas ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atstovas neturėjo klausimų ir neginčijo šio fakto, todėl Atsakovo tvirtinimas, kad jam nėra žinoma ši faktinė aplinkybė, neatitinka tikrovės.

Pažymi, kad Pareiškėjui nuosavybės teise priklauso nesudėtingas statinys, esantis žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)), kaip žemės sklypo priklausinys, kuris nustatytas 2009 m. lapkričio 20 d. Vilniaus Gedimino Technikos universiteto statinių, konstrukcijų ir medžiagų mokslo laboratorijoje Vilniaus miesto savivaldybės administracijos užsakymu atliktoje ekspertizėje ir surašius ekspertizės aktą „Statinys šalia (*duomenys neskelbtini*) g. (*duomenys neskelbtini*)A sklypo“, kur nurodyta, kad statinys yra Vilniaus miesto savivaldybės Naujosios Vilnios seniūnijos (*duomenys neskelbtini*) gatvėje, Statinys yra vieno aukšto, o jo pamatai akmeniniai.

Dėl Sprendimo argumento, kad išanalizavus Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos suvestinį skaitmeninį žemėlapią nustatyta, kad teritorijoje, kurioje yra žemės sklypas (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)), nėra išvystyta susisiekimo ir inžinerinė infrastruktūra, t. y. iki minėto žemės sklypo nėra įrengtas ir (ar) suplanuotas kelių tinklas, besiribojantis su vietinės reikšmės gatvėmis, nėra suprojektuotų gatvių raudonųjų linijų, todėl nagrinėjamu atveju nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės Savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti, Pareiškėjas pažymi, kad joks teisės aktas nesuteikia Atsakovui pagrindo atsisakyti suteikti administracinę paslaugą dėl šių priežasčių. Kuomet Pareiškėjas kreipėsi NŽT dėl sutikimo įrengti privažiavimą prie šio žemės sklypo ir buvo atsisakyta, buvo kreiptasi į administracinę teisumą. Iškelta administracinė byla Nr. eI-3137-281/2015, kurioje Pareiškėjo skundas buvo patenkintas ir įsiteisėjęs sprendimas. NŽT iš naujo išnagrinėjo Pareiškėjo prašymą ir atsisakė suteikti sutikimą per valstybinę žemę įrengti įvažą. Pareiškėjas vėl kreipėsi į teisumą. Abejose bylose dalyvavo Vilniaus miesto savivaldybės

administracija, kuri prieštaravo, kad būtų suprojektuotas privažiavimas prie žemės sklypo. Teismas nustatė, kad privažiavimui prie žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) Pareiškėjas gali naudotis jam nuosavybės teise priklausančiu žemės sklypu unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)* (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*).

Atsakovas Vilniaus miesto savivaldybės meras atsiliepimu nesutinka su Pareiškėjo skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodoma, jog Pareiškėjo Prašymą dėl naudojimo būdo ir jo 2022 m. kovo 1 d. papildymą bei 2022 m. vasario 8 d. prašymą suteikti administracinę paslaugą suteikiant nekilnojamajam daiktui žemės sklypui, unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)* (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) adresą Atsakovas nagrinėjo pakartotinai, nes Vilniaus apygardos administracinis teismas (toliau – Teismas) 2023 m. gegužės 31 d. sprendimu išnagrinėjo bylą Nr. e13-1059-809/2023 ir nusprendė atmesti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos skundą ir palikti Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą, kuris buvo palankus Pareiškėjui.

Teismas pritarė Komisijos vertinimui, kad atsakovas aiškiai ir tinkamai nepagrindė 2022 m. balandžio 11 d. sprendime atsisakymo nustatyti žemės sklypui prašomo naudojimo būdo (būdų), dėl ko sprendimas pagrįstai panaikintas kaip nepagrįstas ir nemotyvuotas.

Atsakovas paaiškina, kad adresai suteikiami, keičiami arba panaikinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 27 punktu, 36 straipsnio 2 punktu, Adresų formavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 2092 „Dėl Adresų formavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Adresų formavimo taisyklės), ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 1V-57 „Dėl Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Adresų formavimo taisyklių 3 punkte nustatyta, kad adresų objektai yra tokie žemės sklypai, kuriuose pagal jų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba; žemės sklypai su juose esančiais pastatais; pastatai ir juose esančios gyvenamosios patalpos ar negyvenamosios patalpos, kurios suformuotos kaip atskiri nekilnojamojo turto objektai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 29 d. nutarimo Nr. 1057 „Dėl Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įgyvendinimo tvarkos ir sąlygų“ (toliau – Nutarimas) 34 punkte nustatyta, kad gražinama laisva (neužstatyta) žemė suformuojama atskirais sklypais, turinčiais pagal miesto teritorijų bendruosius planus nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir pagal parengtus detaliuosius planus ar žemės valdos projektus jiems esant nustatytą teritorijos tvarkymo režimą. Nutarimo 106¹ punkte nustatyta, kad gražinant laisvą (neužstatytą) žemę natūra, kai detaliojo plano ar žemės valdos projekto nėra, sprendime atkurti nuosavybės teisės įrašoma sąlyga, kad norint plėtoti veiklą šiame žemės sklype Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nustatytais atvejais būtina parengti žemės valdos projektą.

Pažymi, kad žemės sklypas (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) suprojektuotas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 30-262 „Dėl sklypo prie *(duomenys neskelbtini)* g. *(duomenys neskelbtini)* suprojektavimo ir plano tvirtinimo“ kaip laisvas (neužstatytas) ir gražintinas nuosavybėn natūra su sąlyga, kad sklypo savininkai, norėdami plėtoti veiklą sklype, privalo parengti detalųjį planą Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Pažymi, kad nagrinėjamai teritorijai nėra parengtas detalusis planas ar žemės valdos projektas. Suformuotam natūra gražintinam žemės sklypui (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) jo suformavimo metu nebuvo nustatytas naudojimo būdas.

Atsižvelgiant į tai, kad teritorijoje, kurioje yra Pareiškėjui nuosavybės teise priklausantis žemės sklypas (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) prie *(duomenys neskelbtini)* gatvės, nėra parengtų teritorijų planavimo dokumentų, pagal kurių sprendinius žemės sklype būtų leidžiama statyba, taip pat nėra nustatytas žemės sklypo naudojimo būdas, leidžiantis atitinkamos paskirties

pastatų statybą, Atsakovas informavo, kad šis žemės sklypas pagal Adresų formavimo taisyklių 3 punktą negali būti laikomas adreso objektu.

Pažymi, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo nuostatomis, žemės sklypo naudojimo būdas – teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nurodyta veikla, kuri teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemėje. Taigi žemės sklypo naudojimo būdas tiesiogiai apibrėžia veiklą, kurią yra leidžiama vykdyti žemės sklype.

Atsakovas paaiškina, kad ne visų naudojimo būdų sklypuose galima statyba, todėl nuo to, koks žemės sklypui teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas bei Nekilnojamojo turto kadastre ir registre įregistruotas naudojimo būdas, tiesiogiai priklauso, ar šis žemės sklypas yra adreso objektas. Klausimas dėl adreso suteikimo galėtų būti sprendžiamas tik po to, kai būtų išspręstas klausimas dėl naudojimo būdo nustatymo.

Toliau Atsakovas paaiškina, kad 2022 m. kovo 1 d. prašyme nurodytas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus 2022 m. kovo 23 d. raštas Nr. A51-23692/22(2.14.2.12E-ŽEM) „Dėl žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) naudojimo būdo nustatymo“ (toliau – Raštas) negali būti laikomas administraciniu sprendimu nei turinio, nei formos (pasirašančio subjekto) prasme. Tai yra tik informacinio pobūdžio pranešimas, kuriame buvo prašoma pateikti papildomą informaciją. Be to, Pareiškėjui elektroniniu paštu (*duomenys neskelbtini*) buvo išsiųstas raštas ADOC formatu bei Rašto nuorašas (toliau – Elektroninis dokumentas), kuris sudarytas iš elektroninio dokumento turinio (pagrindinio elektroninio dokumento) ir detalių metaduomenų, kuriuose yra nurodytas dokumento sudarytojas, dokumento pavadinimas, dokumento registracijos data ir numeris bei kiti metaduomenys. Vadinasi Elektroniniame dokumente buvo nurodyta jo registracijos data ir numeris. Pažymi, kad aplinkybės, dėl kurių suformuotam natūra gražintinam žemės sklypui (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) jo suformavimo metu nebuvo nurodytas naudojimo būdas, jau yra nurodytos šio rašto 1 punkte.

Atkreipia dėmesį, kad pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) būdo keitimas ir (ar) nustatymas negali prieštarauti savivaldybės lygmens bendrajam planui ir (ar) vietovės lygmens bendrajam planui, jeigu šis parengtas. Išnagrinėjus Pareiškėjo prašymą nustatyta, kad pagal Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrąjį planą (toliau – Bendrasis planas), patvirtintą Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 2 d. sprendimu Nr. 1-972¹ „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo tvirtinimo“ (Teritorijų planavimo dokumento registracijos numeris – T00086338), ir jo sprendinius žemės sklypas (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) patenka į ekstensyvaus užstatymo zoną (funkcinės zonos numeris – TUP-2-13), kurioje vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos ir komercinės paskirties objektų teritorijos naudojimo būdai yra galimi. Tačiau vien tik šios sąlygos nepakanka, kad būtų priimtas sprendimas tenkinti Pareiškėjo prašymą.

Pasak Atsakovo, svarbi aplinkybė yra tai, kad žemės sklypas (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) patenka į valstybinio Pavilnių regioninio parko teritoriją. Pagal Pavilnių regioninio parko tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. D1-341 „Dėl Pavilnio regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“, šis žemės sklypas patenka į ekstensyvaus (palaikomojo) tvarkymo kraštovaizdžio zoną (GRe). Pagal Pavilnių regioninio parko ir jo zonų ribų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 518 „Dėl Pavilnių regioninio parko ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“, minėtas žemės sklypas patenka į rekreacinio prioriteto zoną.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Bendrojo plano aiškinamojo rašto (dalyje „Bendrojo plano sprendinių tekstinis reglamentas“) (toliau – Aiškinamasis raštas) 95 punkte numatoma, kad veiklą saugomose teritorijose reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų bei kiti įstatymai, saugomų teritorijų nuostatai, saugomų teritorijų planavimo dokumentai, saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai, apsaugos sutartys, kurias Vyriausybės įgaliotos institucijos jos nustatyta tvarka sudaro su žemės savininkais ir valdytojais ir įregistruoja Nekilnojamojo turto registre, kai su žemės savininkais ir valdytojais individualiai susitariama dėl kraštovaizdžio, gamtos vertybių papildomų

apsaugos ir naudojimo priemonių nustatymo arba tvarkymo priemonių įgyvendinimo jų valdomoje žemėje. Pažymi, kad Aiškinamojo rašto 96 punkte nurodoma, kad jeigu Bendrojo plano sprendiniai neatitinka galiojančių saugomų teritorijų specialiųjų planų (tvarkymo planų) sprendinių, Bendrojo plano reglamentai galės būti taikomi tik pakeitus ar pakoregavus saugomos teritorijos tvarkymo planą. Vadinasi Bendrojo plano sprendiniai dėl saugomų teritorijų turi būti vertinami sistemiškai su saugomų teritorijų planavimo dokumentais bei šią sritį reglamentuojančiais specialiaisiais teisės aktais.

Atsakovas paaiškina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo“ patvirtinti Saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai (toliau – Reglamentas) nustato saugomų teritorijų tvarkymo planuose išskiriamų kraštovaizdžio tvarkymo zonų sistemą, nurodo šios teritorijos apsaugos naudojimo ir tvarkymo reikalavimus. *Reglamento 26.1 papunktyje nurodyta, kad ekstensyvaus (palaikomojo) tvarkymo kraštovaizdžio tvarkymo zonoje išlaikomas esamas užstatymo pobūdis, tradicinė kaimiška aplinka, propaguojama tradicinė gyvensena, kultūrinio kraštovaizdžio tvarkymo tradicijos, vykdomos priemonės (daugiausia renovacijos), padedančios gerinti poilsio sąlygas, kaimuose skatinama sodybas pertvarkyti į kaimo turizmo sodybas.* Atsižvelgiant į nurodytas Reglamento nuostatas, manytina, kad Pareiškėjo skunde nurodytas teiginys, kad Reglamento 26.1 papunktis taikytinas ne Vilniaus miestui, o Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esantiems kaimams, yra nepagrįstas.

Vadovaujantis Teritorijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 1 punkto nuostatomis valstybiniuose parkuose draudžiama statyti ir (ar) įrengti naujus statinius ir (ar) įrenginius, nurodytus Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Pažymi, kad Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 84 straipsnio 2 dalies 16 punkte numatyta, kad valstybinių parkų funkcinio prioriteto (ekologinės apsaugos, rekreacinio, ūkinio ir kito prioriteto) zonose draudžiama statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba atitinka savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų ir saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir atvejus, kai Saugomų teritorijų įstatyme nustatytais sąlygomis, t. y. statomi statiniai, susiję su valstybinio parko steigimo tikslais, statomi statiniai, būtini vykdant veiklą, kuriai taikomos išimties pagal šio straipsnio nuostatas, statomi sodybos statiniai buvusios sodybos vietoje, atkuriami kultūros paveldo objektai pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą, statomi statiniai siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą, valstybinio jūrų uosto veiklą, statomi sodybos pastatai ir inžineriniai statiniai sodybose, atstatomi identiški buvusių sodybų pastatai ir jų inžineriniai statiniai pirminėse jų stovėjimo vietose. Be to, pagal Bendrojo plano sprendinius teritorijoje, kurioje yra žemės sklypas (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)), pagrindinio brėžinio reglamentų 17 lentelėje yra nustatytas 6 tekstinis reglamentas, kuriame nurodyta, kad nauja statyba galima tik esamose sodybose.

Teigia, kad Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija 2022 m. kovo 29 d. rašte Nr. 2-45 „Dėl žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) naudojimo būdo nustatymo“ išreiškė nuomonę, kad „šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas bei Pavilnių regioninio parko teritorinio planavimo dokumentai (su tekstine dalimi) nenumato naujos statybos plėtros šioje teritorijoje, todėl Direkcija negalės pritarti tokiai veiklai, dėl to žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) savininkas negalės vykdyti galimai norimos veiklos jame – statybos darbų. Kad nebūtų suformuoti lūkesčiai veiklai, kurių neįmanoma bus įvykdyti, negalime pritarti žemės naudojimo būdo – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos ir komercinės paskirties teritorijos nustatymui.“

Išnagrinėjus Pareiškėjo prašymą bei viešai skelbiamus duomenis nustatyta, kad žemės sklype (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) nėra esamos ar buvusios sodybos, todėl vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 84 straipsnio 2 dalies 16 punktu bei nurodytais Bendrojo plano sprendiniais šiame žemės sklype nėra galima nauja statyba. Jeigu mero sprendimu šiam žemės sklypui ir būtų nustatyti vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijų ir komercinės paskirties teritorijų naudojimo būdai, nebūtų galimybės naudoti šio žemės sklypo pagal pagrindinę naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą, o tai prieštarautų Žemės įstatymo 21 straipsnio 1 punkto nuostatomis.

Apibendrinant, Atsakovas pažymi, kad tenkinti Pareiškėjo prašymą nustatyti žemės sklypui (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijų ir komercinės paskirties objektų teritorijų naudojimo būdus nėra teisinio pagrindo. Klausimas dėl vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų naudojimo būdo nustatymo galėtų būti sprendžiamas tik tuo atveju, jeigu būtų pateikti dokumentai, įrodantys, kad žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) ribose yra esama ar buvusi sodyba.

Papildomai Pareiškėjas buvo informuotas, kad nagrinėjamu atveju galėtų būti sprendžiamas klausimas dėl kito, negu nurodytas prašymuose, žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) naudojimo būdo, galimo ekstensyvaus užstatymo zonoje (funkcinės zonos numeris – TUP-2-13) pagal Bendrojo plano sprendinius bei saugomos teritorijos apaugos reglamentą, nustatymo, kuris pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. 3D-37/D1-40 „Dėl žemės naudojimo būdų turinio aprašo patvirtinimo“ patvirtintą Žemės naudojimo būdų turinio aprašą tiesiogiai nebūtų siejamas su nauja statyba. Tačiau ir tokiu atveju, kompleksiskai įvertinę galiojančių teisės aktų nuostatas, nerekomenduojame teikti prašymo dėl naudojimo būdo nustatymo mero sprendimu dėl toliau išdėstytų aplinkybių.

Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad bendruosiuose planuose nustatytoms urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms, kai numatomas teritorijos vystymas, o numatomiems sprendiniams nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti, rengiami detalieji planai. Pažymėtina, kad vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 2 straipsnio 25 dalimi teritorijos vystymas – planuojamos teritorijos ekonominės, socialinės ir (ar) aplinkos būklės urbanistiniai kokybiniai pokyčiai ir kiekybinė plėtra.

Nurodo, jog išanalizavus Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos suvestinį skaitmeninį žemėlapij nustatyta, kad teritorijoje, kurioje yra žemės sklypas (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), nėra išvystyta susisiekimo ir inžinerinė infrastruktūra, t. y. iki minėto žemės sklypo nėra įrengtas ir (ar) suplanuotas kelių tinklas, besiribojantis su vietinės reikšmės gatvėmis, nėra suprojektuotų gatvių raudonųjų linijų, todėl nagrinėjamu atveju nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės Savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti. Pažymėtina, kad siekdamas nustatyti žemės sklypui (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) naudojimo būdą, Pareiškėjas siekė apibrėžti veiklą, kuri teisės aktų nustatyta tvarka būtų leidžiama minėtame žemės sklype ir nagrinėjamu atveju nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės Savivaldybės infrastruktūros ir ją, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 1 punktu, reikia planuoti rengiant detalųjį planą. Todėl nagrinėjamu atveju nebūtų pagrindo nustatyti minėtam žemės sklypui būdo mero sprendimu, o tikslas galėtų būti pasiektas rengiant detalųjį planą.

Pareiškėjui buvo pasiūlyta klausimus dėl žemės sklypo (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)) naudojimo būdo nustatymo bei adreso minėtam žemės sklypui suteikimo spręsti kompleksiskai. Pastebėtina, kad adresas minėtam žemės sklypui galėtų būti nustatomas tik tada, jeigu jis pagal Adresų formavimo taisyklių 3 punktą būtų laikomas adreso objektu.

Pareiškėjas nurodo, kad o administracinėje byloje Nr. eI3-1059-809/2023 buvo pateiktas Ekspertizės aktas, tačiau Atsakovas priimdamas skundžiamą Sprendimą juo nesivadovavo, nes administracinėje byloje Nr. eI3-1059-809/2023 Vilniaus apygardos teismas 2023 m. gegužės 31 d. sprendimu nustatė, kad Pareiškėjui pateikti atsakymai buvo nemotyvuoti ir būtent dėl motyvų trūkumų sprendimai buvo panaikinti.

Teigia, jog skundžiamo akto ar jo dalies panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamą buvusi iki ginčijamo akto ar jo dalies priėmimo padėtis. Atsakovas išnagrinėjo iš naujo Pareiškėjo pateiktus prašymus jų pateikimo metu apimtyje. Visų pirma, nors Pareiškėjas ir pateikė Ekspertizės aktą teismui, tačiau jis nebuvo pateiktas nei su 2022 m. vasario 8 d. ir 2022 m. kovo 1 d. papildymu dėl naudojimo būdo, nei su 2022 m. vasario 8 d. prašymu dėl adreso suteikimo, nei Ekspertizės aktas buvo pateikta po išnagrinėtos administracinės bylos papildant savo prašymus, nors teisės aktai nedraudžia Pareiškėjui pildyti įrodymais savo prašymą. Pažymėtina, kad ekspertizė atlikta 2021 m. balandžio 19 d., tačiau prie jokių savo prašymų, išskyrus administracinę bylą (ir tai pateikė Vilniaus apygardos administraciniam teismui) Pareiškėjas Ekspertizės akto nepateikė, todėl Atsakovas laiko,

kad pagrįstai išnagrinėjo teiktus prašymus jų apimtyje. Mano, jog vien tai, kad Pareiškėjas pateikė Ekspertizės aktą administracinėje byloje, nereiškia, kad Atsakovas privalėjo ją vertinti, nes kaip minėta, jis buvo pateiktas tik byloje ir Teismas jokių motyvų, teisinio vertinimo dėl ekspertizės nepateikė, t. y. Teismas šiuo Ekspertizės aktu nesivadovavo priimdamas sprendimą, o tik nustatė, kad priimti sprendimai yra nemotyvuoti. Vadinasi, priešingai nei nurodo Pareiškėjas, Atsakovas tinkamai įvertino pateiktų prašymų turinį ir pateikė tinkamą, teisės aktais pagrįstą Atsakymą.

Pažymėtina, kad jeigu Pareiškėjas turės papildomų arba naujų duomenų dėl žemės sklypo naudojimo būdo ir adreso suteikimo, Atsakovas galėtų juos įvertinti.

Atkreipia dėmesį į aktualią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktiką, kurioje teismas yra išaiškinęs, kad individualiame administraciniame akte (pagal šiuo metu galiojančią Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo redakciją: administraciniame sprendime) motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009 m. kovo 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-420/2009, 2014 m. gruodžio 18 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A822-1440/14). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. rugpjūčio 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A756-2197/2011, 2014 m. spalio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-827/2014). Nurodytos nuostatos taip pat patvirtina, jog individualiam administraciniam aktui keliamas motyvuotumo reikalavimas. Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. gruodžio 18 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A822-1440/2014). Be to, pastebėtina, kad individualiais administraciniais aktais, kuriuos priima viešojo administravimo subjektai, yra sprendžiami klausimai dėl skirtingo pobūdžio teisinių santykių, kuriuos reguliuoja specialios teisės normos, skirtos tik šiems teisiniams santykiams reglamentuoti. Tai lemia, kad ir skirtinguose teisiniuose santykiuose priimamų individualių administracinių aktų turinys gali būti skirtingas (pagal apimtį, struktūrą ir pan.), nes gali būti sąlygotas tų specialiųjų teisės normų reikalavimų, kurios reglamentuoja atitinkamus teisinius santykius (2010 m. spalio 4 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. A438-1116/2010, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 20, 2010; taip pat žr. 2011 m. gruodžio 22 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartį administracinėje byloje Nr. A63-3775/2011).

Konstatavimas, kad administracinis sprendimas nėra pagrįstas objektyviais duomenimis ir teisės normomis, turi būti taikomas kartu su atitinkamą sritį, kurioje veikia viešojo administravimo subjektas, reglamentuojančiomis normomis. Be to, minėta bendro pobūdžio teisės norma, įpareigojanti viešojo administravimo subjektus veikti pagal teisės aktų reikalavimus ir priimti motyvuotus sprendimus, turi būti taikoma atsižvelgiant į tai, kokia administracinė paslauga teikiama ar kokio pobūdžio administracinis sprendimas yra priimamas (2012 m. birželio 11 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimas administracinėje byloje Nr. A602-2248/2012). Kiekvienu konkrečiu atveju vertinant viešojo administravimo subjekto priimto individualaus administracinio akto atitikimą Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio reikalavimams, turi būti atsižvelgiama ir į faktinių aplinkybių ir atitinkamus ginčo teisinius santykius reglamentuojančių teisės aktų kontekstą (2015 m. gegužės 13 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. A-199-552/2015).

Atsižvelgiant į tai, kas yra išdėstyta, Atsakovas mano, kad jis pateikė išsamų, motyvuotą, teisės aktais pagrįstą sprendimą Pareiškėjui į jo prašymus dėl naudojimo būdo bei adreso suteikimo.

Vien tai, kad Pareiškėją netenkina priimto sprendimo turinys, nereiškia, kad Atsakovas priėmė neteisėtą, teisės aktams prieštaraujantį sprendimą. Šiuo atveju, Atsakovas įvertino tiek prašymų turinį, tiek vykdytino Vilniaus apygardos administracinio teismo 2023 m. gegužės 31 d. sprendimo turinį teikiant atsakymą.

Atsakovė taip pat pažymi, jog atsiliepiame yra pateikiama Vilniaus miesto savivaldybės mero pozicija šioje byloje.

Tretieji suinteresuoti asmenys atsiliepimų nepateikė.

Skundas tenkintinas.

Ginčas byloje kilo dėl Atsakovo 2023 m. liepos 14 d. sprendimo Nr. A51-18863/23(3.3.15.4E-AD24) „Dėl atsisakymo suteikti adresą ir nustatyti naudojimo būdą žemės sklypui (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), toliau – ir Žemės sklypas)“ (minėta, toliau – Sprendimas, b. l. 20-25) teisėtumo.

Byloje nustatyta, jog Pareiškėjas Vilniaus miesto savivaldybės administracijai 2022 m. vasario 8 d. pateikė Prašymą dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo (b. l. 36-37) bei pridėjo Žemės sklypo unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*) NTR išrašo kopiją.

Tą pačią dieną (2022 m. vasario 8 d.) Pareiškėjas taip pat pateikė ir Prašymą suteikti administracinę paslaugą dėl adreso ir numerio suteikimo žemės sklypui, kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (b. l. 31-32) bei, kaip nurodyta Prašyme, pridėjo Žemės sklypo NTR išrašą (kadastro pažymą) suformuotam ir įregistruotam žemės sklypui.

2022 m. kovo 1 d. Pareiškėjas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui pateikė papildomą prašymą „Dėl 2022-02-08 prašymo dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo papildymo“ (minėta, toliau – Papildomas prašymas, b. l. 35), kuriuo Pareiškėjas patikslino savo 2022 m. vasario 8 d. Prašymą, nuroydamas, jog pageidauja, jog Žemės sklypui būtų nustatytas dvigubas naudojimo būdas: vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos ir komercinės paskirties teritorijos, papildomų dokumentų nepridėjo.

Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2022 m. balandžio 11 d. priėmė sprendimą Nr. A51-47238/22(3.3.15.4E-AD24) „Dėl žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) naudojimo būdo nustatymo“, kurį 2022 m. birželio 16 d. Lietuvos administracinių ginčų komisija sprendimu Nr. 19R-1297 byloje Nr. AG-279/07-2022 panaikino ir įpareigojo Vilniaus miesto savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti Pareiškėjo 2022 m. vasario 8 d. prašymą „Dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo“ (su šio prašymo 2022-03-01 papildymu) ir 2022 m. vasario 8 d. prašymą „Suteikti administracinę paslaugą“, dėl adreso suteikimo žemės sklypui, kurio unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), esančiam Vilniaus mieste.

Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą Nr. 19R-1297 byloje Nr. AG-279/07-2022 Vilniaus miesto savivaldybė apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui, tačiau Teismas skundą atmetė ir paliko galioti Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą.

Taigi, Atsakovas skundžiamą Sprendimą priėmė vykdydamas 2022 m. birželio 16 d. Lietuvos administracinių ginčų komisijos įsiteisėjusį sprendimą Nr. 19R-1297 byloje Nr. AG-279/07-2022 – įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorių išnagrinėti iš naujo pareiškėjo 2022 m. vasario 8 d. prašymą „Dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo“.

Vilniaus savivaldybės meras 2023 m. liepos 14 d. Sprendimu iš esmės atsisakė Žemės sklypui suteikti adresą ir numerį bei nustatyti Žemės sklypo naudojimo būdą, bei pasiūlė šiuos klausimus spręsti kompleksiskai. Atsakovo manymu, adresas minėtam Žemės sklypui galėtų būti nustatomas tik tada, jeigu jis pagal Adresų formavimo taisyklių 3 punktą būtų laikomas adreso objektu.

Pareiškėjas nesutinka su Sprendimu.

Šioje byloje, visų pirma, Komisija pažymi, jog Pareiškėjas, kaip vieną nesutikimo su Sprendimu argumentu, nurodo tą aplinkybę, jog Pareiškėjas administracinėje byloje Nr. eI3-1059-809/2023 pateikė ekspertės Vilniaus Gedimino technikos universiteto matininkės/geodezininkės, prof., dr. Jūratė Sužiedelytės Visockienės 2021-04-19 Ekspertizės aktą (b. l. 26-30), kuris, kaip ir

pažymėta Atsakovo atsiliepime gali turėti įtakos teisingam sprendimui dėl Žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, adreso ir numerio suteikimo, nes Ekspertizės akte konstatuota, jog *L. R. (duomenys neskelbtini)* kadastriniu numeriu Nr. (*duomenys neskelbtini*) įregistruoto žemės sklypo, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., (*duomenys neskelbtini*) g. ribose buvo sodybos gyvenamasis pastatas.

Pasak Pareiškėjo, ši faktinė aplinkybė buvo tiriama administracinėje byloje Nr. eI3-1059-809/2023 kaip įrodymas ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atstovas neturėjo klausimų ir neginčijo šio fakto, todėl Atsakovo tvirtinimas, kad jam nėra žinoma ši faktinė aplinkybė apie Ekspertizės aktą, neatitinka tikrovės.

Su tokia Pareiškėjo pozicija Komisija sutinka tik iš dalies. Neginčytina aplinkybė, jog Ekspertizės aktas į bylą Nr. eI3-1059-809/2023 buvo pateiktas Vilniaus apygardos administraciniam teismui kaip priedas prie Pareiškėjo atsiliepimo į skundą, tačiau, kaip matyti iš teismo sprendimo administracinėje byloje Nr. eI3-1059-809/2023, teismas dėl Ekspertizės akto nepasisakė, t. y. nevertino jo kaip įrodymo, neaptarė jo įrodomosios reikšmės sprendžiant klausimą dėl naudojimo būdo nustatymo ir adreso (numerio) suteikimo Žemės sklypui. Kadangi Ekspertizės aktas į bylą Nr. eI3-1059-809/2023 buvo pateiktas, Atsakovui, kuris teikė skundą dėl Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimo Nr. 19R-1297 byloje Nr. AG-279/07-2022, turėjo būti apie jį žinoma.

Šiame kontekste Komisija pažymi, jog Ekspertizės akte nurodyta faktinė aplinkybė, jog Pareiškėjui priklausančio Žemės sklypo ribose buvo sodybos gyvenamasis pastatas, gali būti esminė sprendžiant klausimą dėl sklypo naudojimo būdo nustatymo, nes, kaip pažymi ir Pareiškėjas, ir Atsakovas, pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 84 straipsnio 2 dalies 16 punktą valstybinių parkų funkcinio prioriteto (ekologinės apsaugos, rekreacinio, ūkinio ir kito prioriteto) zonose draudžiama statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba atitinka savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų ir saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir atvejus, kai Saugomų teritorijų įstatyme nustatytais sąlygomis, be kita ko, statomi sodybos statiniai buvusios sodybos vietoje. Tokia teisės norma suponuoja, jog Pareiškėjo atveju, įvertinus teisės aktų nustatyta tvarka Ekspertizės aktą, nauja statyba gali būti leidžiama buvusios sodybos vietoje, t. y. Pareiškėjo Žemės sklype.

Tokią išvadą patvirtina ir Atsakovo Sprendimo teiginys, jog klausimas dėl vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų naudojimo būdo nustatymo galėtų būti sprendžiamas tik tuo atveju, jeigu Pareiškėjas pateiktų dokumentus, įrodančius, kad žemės sklypo (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)) ribose yra esama ar buvusi sodyba.

Atsakovas atsiliepime taip pat pažymi, jog pagal Bendrojo plano sprendinius teritorijoje, kurioje yra žemės sklypas (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*)), pagrindinio brėžinio reglamentų 17 lentelėje yra nustatytas 6 tekstinis reglamentas, kuriame nurodyta, kad nauja statyba galima tik esamose sodybose.

Taigi, esant įrodytai faktinei aplinkybei dėl buvusios sodybos Žemės sklype, Atsakovas iš esmės Pareiškėjo prašymus galėtų svarstyti iš naujo ir priimti galimai kitokį sprendimą.

Tačiau, kaip minėta, Pareiškėjas, teikdamas 2022 m. vasario 8 d. Prašymą dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo, 2022 m. vasario 8 d. Prašymą suteikti administracinę paslaugą dėl adreso ir numerio suteikimo Žemės sklypui, bei 2023 m. kovo 1 d. prašymą „Dėl 2022-02-08 prašymo dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo papildymo“, minėto Ekspertizės akto nepridėjo. Kaip nurodė Pareiškėjas posėdžio metu, pagal Aprašo reikalavimus, jis pateikė visus dokumentus, o pagal Aprašą nėra reikalaujam teikti kitų dokumentų. Esant poreikiui viešojo administravimo subjektas gali prašyti pateikti reikiamus dokumentus.

Atsakovas laiko, jog Pareiškėjo prašymai buvo išnagrinėti pateikimo metu jų apimtyje. Ir akcentuoja, kad Ekspertizės aktas prie Pareiškėjo minėtų prašymų pridėtas nebuvo, taip pat Ekspertizės aktas nebuvo pateiktas kaip papildoma aplinkybė visą prašymų nagrinėjimo laikotarpį. Atsakovo nuomone, vien tai, kad Pareiškėjas pateikė ekspertizę administracinėje byloje, nereiškia, kad Atsakovas privalėjo ją vertinti, nes, kaip minėta, ji buvo pateikta tik byloje ir teismas jokių motyvų dėl ekspertizės nepateikė, teismas šia ekspertize nesivadovavo priimdamas sprendimą.

Su tokia Atsakovo pozicija, jog Atsakovas apimties prasme pateikė tinkamą atsakymą Pareiškėjui, vertindamas, jog skundžiamo akto ar jo dalies panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju

atkuriama buvusi iki ginčijamo akto ar jo dalies priėmimo padėtis ir 2022 m. vasario 8 d. pateikti Pareiškėjo prašymai, vykdant Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą, turėjo būti nagrinėjami atsižvelgiant į prašymų turinį bei pridedamus dokumentus, Komisija negali sutikti.

Visų pirma Komisija, atkreipia dėmesį, jog klausimas dėl naudojimo būdo nustatymo, adreso ir numerio suteikimo Žemės sklypui institucijose (Nacionalinėje žemės tarnyboje, Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje), administracinių ginčų komisijoje, teismuose nagrinėjamas nuo 2013 m., kuomet, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. 30-262 „Dėl sklypo prie (*duomenys neskelbtini*) g. (*duomenys neskelbtini*) suprojektavimo ir plano tvirtinimo“ Žemės sklypas suprojektuotas kaip laisvas (neužstatytas) ir gražintas nuosavybės natūra, tačiau naudojimosi būdo ir pobūdžio nenustatė, adreso ir numerio nesuteikė. Atsakovė neneigia, jog pagal tuo metu galiojusius teisės aktus tai nebuvo padaryta, tačiau klaida nebuvo ištaisyta, atitinkami sprendimai nebuvo priimti, ko pasėkoje Pareiškėjas šiuo metu negali vis apimtimi realizuoti savo teisių į Žemės sklypą.

Todėl Atsakovas privalo imtis visų įmanomų priemonių, jog teisinė padėtis būtų ištaisyta, būti aktyviu sprendžiant klausimą dėl naudojimo būdo nustatymo Žemės sklypui, t. y. savarankiškai imtis visų įmanomų aktyvių veiksmų nelaukiant, jog suinteresuoti asmenys, šiuo atveju Pareiškėjas, kreipsis į institucijas, nagrinėjančias tokio pobūdžio ginčus, galbūt teiks ieškinius dėl žalos atlyginimo ir kt. Pareiža savarankiškai imtis veiksmų suponuoja ir tai, jog Atsakovas, gavęs informaciją (duomenis, įrodymus) apie sprendimui reikšmingas aplinkybes, kaip šiuo atveju Ekspertizės aktą nagrinėjant bylą Nr. eI3-1059-809/2023, privalėjo priimti Sprendimą, ar inicijuoti sprendimo priėmimą vertindamas Ekspertizės akte nustatytas faktines aplinkybes ir nelaukdamas, jog Pareiškėjas tuos pačius įrodymus papildomai pateiks ir Atsakovui.

Reikalavimas Pareiškėjui pateikti papildomus dokumentus, reikalingus administraciniam sprendimui priimti, galėtų būti teisėtas ir motyvuotas tuo atveju, jei Atsakovas neturėtų šių dokumentų, jam nebūtų žinoma apie jų egzistavimą.

Nors Atsakovas atsiliepimo 39 punkte pažymi, kad, jeigu Pareiškėjas turės papildomų arba naujų duomenų dėl žemės sklypo naudojimo būdo ir adreso suteikimo, Atsakovas galėtų juos įvertinti, tokia pozicija nėra tinkama viešojo administravimo funkcijas atliekančiam subjektui, nes teismui, o tai reiškia jog ir Atsakovui, buvo pateiktas Ekspertizės aktas administracinėje byloje Nr. eI3-1059-809/2023, tačiau ne tokiu būdu kaip, galimai Atsakovas siekia, t. y. atskiru prašymu.

Iniciatyva imtis visų įmanomų priemonių, jog teisinė padėtis būtų ištaisyta, išplaukia ir iš gero viešojo administravimo principo. Vienas iš gero administravimo (arba atsakingo valdymo) principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (LVAT nutartys administracinėse bylose Nr. A-556-1898/2008; Nr. A-556-2134/2012), ką akcentuoja ir Pareiškėjas skunde. Teismų praktikoje akcentuojama, kad individualaus administracinio teisės akto motyvavimas sietinas su teisėtumo, gero administravimo principais, kurių viešojo administravimo subjektas privalo laikytis (2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015).

Pažymėtina, kad VAI 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (žr., pvz., LVAT 2012-04-30 sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota LVAT praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr., pvz., 2015-12-12 išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). Atsakingo valdymo (gero administravimo) principas, be kita ko, įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą (žr., pvz., 2015-07-31 nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015). Formaliai ir biurokatiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (žr., pvz., 2015-06-25 nutartį administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015). Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų.

Be kita ko, Atsakovas atsiliepime akcentuoja teisėtumo principą, kuris reikalauja, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus. Komisijos manymu, teisėtumo

principas nebūtų pažeistas, jei Atsakovas savo iniciatyva priimdamas sprendimą dėl naudojimo būdo nustatymo Žemės sklypui, būtų vertinęs Ekspertizės aktą, kurio Pareiškėjas prie 2022 m. vasario 8 d. prašymų nepridėjo, tačiau apie kurį Atsakovas sužinojo vėliau ir buvo su juo susipažinęs, t. y. dar prieš priimant Sprendimą.

LVAT, formuodamas vienodą teismų praktiką, ne kartą yra pažymėjęs, kad šiuolaikinė teisės samprata remiasi aiškiu teisės ir įstatymo ar kito teisės akto skyrimu, pripažįstant teisę fundamentalesniu dalyku negu įstatymas ar kitas teisės aktas. Vien formalus įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų taikymas gali nulemti teisėtą sprendimą, kuris ne visada gali būti teisingas, todėl turi būti pripažįstamas ne bet koks teisėtumas, o tik teisingumo teisėtumas. Tokiu atveju, kai pagal faktines bylos aplinkybes, visuotinai pripažintus teisės principus, akivaizdu, jog sprendimas konkretaus socialinio konflikto atžvilgiu bus formalus, bet neteisingas, būtina pirmumą teikti bendrajai teisės sampratai (žr., pvz., 2021 m. rugsėjo 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-798-502/2021).

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2020 m. spalio 7 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA2562-662/2020 teisėjų kolegija pažymėjo, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas yra nurodęs, jog valstybės institucijų klaidos turi būti aiškinamos asmenų naudai, ypač tais atvejais, kai nėra pažeidžiamas joks kitas privatus interesas. Valstybė turi prisiimti bet kokių valstybės institucijų padaromų klaidų riziką ir padarytos klaidos negali būti taisomos privataus asmens sąskaita (žr., pvz., EŽTT 2008 m. kovo 13 d. sprendimą byloje Gashi prieš Kroatiją).

Be to, skundo 83.9 punkte Pareiškėjas atkreipia dėmesį į tą aplinkybę, jog Pareiškėjui nuosavybės teise priklauso nesudėtingas statinys esantis žemės sklype (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), kaip žemės sklypo priklausinys, kuris nustatytas 2009 m. lapkričio 20 d. Vilniaus Gedimino Technikos universiteto statinių, konstrukcijų ir medžiagų mokslo laboratorijoje Vilniaus miesto savivaldybės administracijos užsakymu atliktoje ekspertizėje ir surašius dalinės statinio ekspertizės aktą Nr. E09-23 (toliau – Dalinės ekspertizės aktas, b. l. 39-42). Jame nurodoma, jog ekspertizės objektas – statinys šalia *(duomenys neskelbtini)* g. *(duomenys neskelbtini)* A sklypo, yra Vilniaus miesto savivaldybės Naujosios Vilnios seniūnijos *(duomenys neskelbtini)* gatvėje, statinys yra vieno aukšto, o jo pamatai akmeniniai. Prie šio Dalinės ekspertizės akto pridėtos trys pamatų fonuotraukos (b. l. 43-45), kurios galimai darytos ne 2009 m., t. y. ne atliekant Dalinę statinio ekspertizę, o galimai darytos paties Pareiškėjo netolimoje praeityje. Pareiškėjas plačiau šios aplinkybės skunde nekommentavo, Atsakovas dėl jos atsiliepime taip pat nepasisakė.

Byloje nėra duomenų, jog šis Dalinės ekspertizės aktas buvo pateiktas Atsakovui kartu su 2022 m. vasario 8 d. prašymais nustatyti Žemės sklypui naudojimo būdą ir suteikti adresą. Tad akivaizdu, jog ši faktinė aplinkybė Atsakovo taip pat nebuvo vertinta.

Tačiau galima spręsti, jog apie Dalinės ekspertizės aktą Atsakovui taip pat turėjo būti žinoma. Jame nurodyta faktinė aplinkybė, jog Žemės sklype yra statinys, jo pamatai akmeniniai, taip pat reikšminga, jei Atsakovas vertina, jog Žemės sklypo naudojimo būdas galėtų būti nustatytas tik esant įrodymams, jog jame buvo sodyba. Taigi, Atsakovo pareiga yra įvertinti esamus įrodymus, argumentuotai priimti, ar atmesti priimant administracinį sprendimą dėl naudojimo būdo nustatymo.

Kritiškai vertintina ir ta aplinkybė, jog Atsakovas, motyvuodamas Sprendimą, kaip ir priimdamas 2022 m. balandžio 11 d. sprendimą Nr. A51-47238/22(3.3.15.4E-AD24) „Dėl žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) naudojimo būdo nustatymo“ taip pat rėmėsi ir Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcijos 2022 m. kovo 29 d. raštu Nr. 2-45 „Dėl žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) naudojimo būdo nustatymo“, kuriuo buvo išreikšta nuomonė, jog „*galiojantis teisinis reglamentavimas bei Pavilnių regioninio parko teritorinio planavimo dokumentai (su tekstine dalimi) nenumato naujos statybos plėtros šioje teritorijoje, todėl Direkcija negalės pritarti tokiai veiklai, dėl to žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) savininkas negalės vykdyti galimai norimos veiklos jame – statybos darbų. Kad nebūtų suformuoti lūkesčiai veiklai, kurių neįmanoma bus įvykdyti, negalime pritarti žemės naudojimo būdo – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos ir komercinės paskirties teritorijos nustatymui.*“

Komisija atkreipia dėmesį, jog Teismas administracinėje byloje Nr. eI3-1059-809/2023 konstatavo, jog „*atsakovės paklausimai, į kuriuos Pavilnių regioninio parko direkcija atsakė 2022 m.*

kovo 22 d. ir 2022 m. kovo 29 d. raštais netaikytini adekvačiais įpareigojimui pateikti oficialų pritarimą/nepritarimą projektui ar numatomai veiklai, kaip jis (pritarimas) apibrėžiamas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 84 straipsnio 4 dalies 2 punkte.“.

Taigi, Atsakovas Sprendime rėmėsi kito viešojo administravimo subjekto pateikta nuomone, tačiau ne Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytos procedūros metu gauta informacija.

Pakartotinis netinkamų motyvų išdėstymas Sprendime taip pat nesiderina su tinkamu, atsakingu valdymu.

Pareiškėjas skunde taip pat teigia, jog būtina nustatyti subjektą, kuris šiuo atveju turėjo priimti sprendimą.

Komisija pažymi, jog teisės normas taiko viešojo administravimo subjektas, o teismas, ar administracinių ginčų komisija vertina, ar viešojo administravimo subjektas šias teisės normas taikė teisingai. Šiuo atveju Atsakovas, ar kitas viešojo administravimo subjektas, vadovaudamasis galiojančiais teisės aktais, pagal savo kompetenciją, turi priimti sprendimą dėl naudojimo būdo nustatymo, adreso ir numerio suteikimo Pareiškėjo Žemės sklypui.

Taigi, įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, Komisija sprendžia, jog Atsakovo 2023 m. liepos 14 d. administracinis sprendimas Nr. A51-118863/23(3.3.15.4E-AD24) „Dėl atsisakymo suteikti adresą ir nustatyti naudojimo būdą žemės sklypui (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*)“ negali būti pripažintas teisėtu. Sprendimas priimtas neįvertinus, pačio Atsakovo vertinimu, reikšmingos aplinkybės, jog Ekspertizės akte nustatyta, jog Pareiškėjo Žemės sklype buvo sodybos gyvenamasis pastatas, o Dalinės ekspertizės akte konstatuota, jog statinys šalia *(duomenys neskelbtini)* g. *(duomenys neskelbtini)*A sklypo, yra Vilniaus miesto savivaldybės Naujosios Vilnios seniūnijos *(duomenys neskelbtini)*, statinys yra vieno aukšto, o jo pamatai akmeniniai.

Taigi, įvertinus tai kas išdėstyta, Komisija sprendžia, jog 2023 m. liepos 14 d. Vilniaus miesto savivaldybės mero administracinis sprendimas Nr. A51-118863/23(3.3.15.4E-AD24) „Dėl atsisakymo suteikti adresą ir nustatyti naudojimo būdą žemės sklypui (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*)“ naikintinas kaip neteisėtas, nes nebuvo įvertintos visos reikšmingos aplinkybės, galėjusios turėti esminės įtakos Sprendimo priėmimui, o Atsakovas įpareigotinas iš naujo išnagrinėti Pareiškėjo prašymus.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktais, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės mero 2023 m. liepos 14 d. sprendimą Nr. A51-118863/23(3.3.15.4E-AD24) „Dėl atsisakymo suteikti adresą ir nustatyti naudojimo būdą žemės sklypui (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*)“.

Įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės merą iš naujo išnagrinėti *L. R. (duomenys neskelbtini)* 2022 m. vasario 8 d. prašymą „Dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo“ su 2022 m. kovo 1 d. prašymo papildymu „Dėl 2022-02-08 prašymo dėl žemės sklypo naudojimo būdo nustatymo papildymo“ ir 2022 m. vasario 8 d. prašymą „Suteikti administracinę paslaugą“ dėl adreso suteikimo žemės sklypui, kurio unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*, kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*, esančiam Vilniaus mieste.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos nariai

Linas Dagys

Vaida Paurienė

Svetlana Sinkevičienė